

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . 3 frt — kr. Négy hóra . 1 frt — kr.
 fél évre . . . 1 frt 50 kr. Negyed évre — frt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

a szerkesztő saját házában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Elég!

II.

Elég! ezt mondotta ki Tápé község, ezt mondta ki utána már eddig Dorosma, Csany, Algyő és Szegvár községek. Ezt a szót kell az elbizakodott Szentese élé kiáltania Csongrádmegye minden községének ha függetlenség érzetének még csak egy parányival is rendelkeznek, mert Szentese város intézését kezéhez ragadott demagógia tulkapásai, egész a túrhetetlenségig fokozódtak.

Nemcsak, hogy a községek érdekei a vármegyén a szentesiek által figyelembe nem véve guny tárgyává tétetik, de valóban maholnap minden becületére valamit adó és személyi biztonságát valamennyire is őrizző egyén, lett légyen a megyegyűlésen bármily fontos ügy szólnyogen, kénytelen otthon maradni, e várost elkerülni, mert az ott lábra kapott s láncairól elszabadult szenvedélyek miatt, becületé testi épsége, a legnagyobb mérvben veszélyeztetve van.

A szentesiek uralma hasonlít egy gögös atokrata uralmához és ezért, noha jól tudjuk, hogy azon egyének között kikre egy község vezetése bízott, találkozhatnak többen, kiknek egy része némi függő viszonyban lehet a vármegyei hatalomhoz, míg másik része megfélemlítve a szentesi demagógoknak a piacokon, korcsmákban bemutatott durva komédiáik által, gyávaságból a Sima-párt uszályhordozóivá lettek, de most itt az ideje annak, hogy a községek képviselőtestületei csak is annak a községnek érdekeit tartsák szem előtt, melynek vezetésére ez időszert ők az isteni akarat és a nép bizalma helyezte.

Elég!! kiáltjuk mi is s nem tagadjuk „lelkese d ve“, bár a „Szentesei Lap“ külön „moralis érzete“ szerint aki ma lelkesedni tud, annak okvetlenül zavart elméjének kell lennie. Tartsa meg a „Szentesei Lap“ az ő moralis érzetét magának, lelkesedje, avagy pengesse a fájdalom és szomorúság hurjait akkor és akként, amint magán, avagy pártérdek dik-tálják neki, minket az legkevésbé sem zavar. Mint a nyilvánosság egyik szerény orgánuma hivatásszerű kötelességünk teljesítése elől soha ki nem térünk és ki térni nem fogunk ez után sem és meggyőződésünk a „Szentesei Lap“ imponálni akaró, de nagyon is céltévesztett durva hangja eltántorítani nem fog.

Nem vindikáltuk magunknak soha, hogy a mi véleményünk csalhatatlanul egyedül a helyes, de megmondottuk a

minden befolyástól ment, saját véleményünket, szemben ép úgy a vármegyei hatalommal, mint a Szentesen felül kerekedett felfújt nagyságokkal.

Nem felel meg a valóságnak a „Szentesei Lap“nak azon már többször hangoztatott állításai, melyek által lapunkat olybá akarja feltüntetni, mintha az a vármegyei hatalom által sugalmaztatnék. Mi soha semmiféle összeköttetésben a vármegye vezetőivel nem voltunk és lett légyen az helyes, vagy helytelen, mindig a saját véleményünknek adtuk kifejezést. A mi saját véleményünk diktálta lapunk mult és jelen számaiban megjelent „Elég!“ című vezércikkeinket és valamint, hogy nem kérdeztük meg előbb a vármegye fő és alispánját, hogy helyeselni fogja-e cikkeink ez irányát, sokkal kevésbé kérdeztük a „Szentesei Lap“-ot, mely tiszteletreméltó orgánuma a nyilvánosságunk egy idő óta oly hangon kezd irni, mely durvaságával éppen nem az igazságérzetből erdő férfias bátorságot, mint inkább a vízbefullónak a halálrémület által okozott hápogását és szalmaszálhoz való kapkodását tünteti elénk.

Tetszik vagy nem tetszik a „Szentesei Lap“nak a mi eljárásunk, irányunk, azzal éppen keveset, vagy éppen semmit sem törődünk; mert nekünk első sorban a magunk elé tűzött célt kell, községünk érdekeinek megfelelően követnünk és midőn most ismételtén azt mondjuk: elég! akkor egyuttal kijeleutjuk, hogy ezt a „Mindszent Szegvár és Vidéke“ szerkesztősége mondja, a ki ép úgy ezen, mint a multban, vagy akár a jövőben mondandóként a felelősséget bárkivel szemben vállalja. Mely oknál fogva ez alkalommal kérjük a „Szentesei Lap“ magát csalhatatlannak hívó szerkesztőségét, hogy jövőben kegyeskedjék mérgezett nyilaikat reánk s ne teljesen ártatlanokra lövöldözni, mert ha a dicsőségből nem is kívánjuk részünket, de a bántalmakból, a sebekből, a szenvedésekből megköveteljük azt a részt, mely bennünket illet.

Bennünket nem a gyűlet, de sőt ellenkezőleg a szeretet vezet. A szeretet községünkhöz. Mi nem gyűlöljük Szentest, sőt inkább nagyon örülünk midőn szép haladását látjuk, de azt joggal senki sem kívánhatja tőlünk, ma, midőn azt látjuk, hogy e város vezetése oly egyének kezei közé jutott-e kik elvakulva bosszuérzetüktől, nem csak az egész megye, de saját városuk érdekeit is képesek-e bosszuérzetüknek feláldozni — és örületesebbnél örületesebb határozatokat hoznak, hogy mi is feledkezünk meg megyeünkről, községünkről és

álljunk mi is a vitus táncot járók soraiba.

Kell e ekletánsabb példát felhoznunk mint a vasutügyet. E vasut rég ki lett volna már építve Szentestől Szegvár-Mindszent és Vásárhelyig, ha Szentese város képviselőtestületének többsége nem hagyta volna magát ez ügyben a bosszút lihegő tábor által vezetni, akik a vármegyei községek érdekei, de talán még jobban saját városuk érdeke ellen küzdöttek — és sajnos reánk és reájuk — még eddig sikerrel.

Még most is, nemhogy a megindult mozgalomból okulva engedékenyebb hurokat pengetne a „Szentesei Lap“ — mely most is azt írja egy felénk lodított halmaz gorombaság végén hogy: „Vagy talán az a baja a tisztelt lapnak, hogy Szentese a saját pénzéből nem segít Mindszentnek vasutat építeni!“ s tovább azt írja: S ha Mindszent Szegeden üdvöt lel mi nem zárjuk el az utat. Tessék! Szentese azért **nem fog a maga pénzén** vasutat építeni Mindszent felé, hogy a „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ rokonszenvével eldicsekedhessen. Nem!

No hát a mi rokonszenvünkre tudjuk, hogy nincs szüksége a „Szentesei Lapnak“ ép úgy mint nekünk semmi szükségünk az ő rokonszenvére, valamint hogy ellenszenvét sem féljük. A vasut építés pedig nem a mi lapunk, hanem a vármegye, Szentese, Szegvár és Mindszent községek érdeke. Ez a vasut ki lesz építve, ha nem Szentessel, majd Szeggeddel.

Szegvár s a megyeszékhely.

A megyeszékhelynek Szentestől Szegedre leendő áthelyezése tárgyában ugylátszik, a megyebeli községek egyenlő határozatot hoznak.

Reményünk nem csalt beaúnket, a Tápé község által kezdeményezett mozgalom mind nagyobb s nagyobb tért hódít magának vármegyénkben; az egyik község a másik után a legnagyobb lelkesedéssel csatlakozik a mozgalomhoz.

Legutóbb Szegvár község képviselőtestülete is elfogadta Tápé község indítványát. Erre vonatkozólag a következő tudósítást vetjük Szegvárról:

E hó 24-én tartott rendes közgyűlésen Szegváron is tárgyalás alá vétetett Tápé községnek a megyeszékhely kérdésére vonatkozó ismeretes körlevele. Izen élénk és beható eszmecsere után szavazattöbbséggel el lett ugyan fogadva, Tápé község indítványa de feltételezen.

t. i. még a gyűlésből egy bizottság neveztetett ki, mely érintkezésbe lépjen Szeged város hatóságával, megtudandó, hogy az esetben, ha a székhely Szegedre helyeztetnék át, mennyiben hajlandó községünk érdekeit is elősegíteni? és pedig első sorban — mit Szentest eddig megakadályozott — a vasutnak Szegvár és Mindszent érintésével Vásárhelyig leendő kiépítését stb. —

Mondhatom, ha Szeged a közgyűlésnek ebbeli kérelmét támogatni fogja, akkor egy telen ember sem lesz, ki a megyeszékhely áthelyezését ne óhajtana.

Szegvár község képviselő testületének ezen határozata után nincs kétségünk az iránt, hogy Mindszent község képviselőtestülete egyhangú határozattal fogja megválaszolni e nagy fontosságú mozgalomhoz csatlakozni.

Szegvár előljárt a jó példával s romba döntötte a „Szentesi Lap“ azon érvét, hogy a mozgalomhoz csupán azon községek fognak járulni, melyeknek földrajzi fekvésüknél fogva lenne kívánatos a székesvári székhely.

Szegvár község képviselő testülete megmutatta józan gondolkozását e határozata által, mert dacára annak, hogy földrajzi fekvésénél fogva előnyösebb reá nézve a szentesi székhely, de belátta azt, hogy a jelen viszonyok között Szentestől mit sem várhat a megye javára, sőt a vasutügyben az egész megye érdekét szem elől tévesztve, annak határozott kárára törekszik: még áldozatok árán is szívesen helyezi át a megye székhelyét nyájias szomszédjától Szegedre, melynek távolabb első de békés falai között egy jobb jövőt remél megválaszolni nézve megteremtteni.

Ezt reméljük mi is, s ezért üdvözljük Szegvár községet az elégtelenség soraiában; ezért üdvözljük Szegvár képviselő testületének fontos és helyes határozatát.

A magyarországi néptanítók pártfogóihoz intézett kérelem.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

A magyar nemzet legszerényebb napszámosságait, a néptanítókat, hazánk egyik nagy fia azon harcok közé sorolja, a kiknek hivatásuk, hogy hazánk földjét egészen meghódítsák a magyar nemzeti műveltségnek.

Megérdemeltük-e már mi néptanítók ezen kitüntetés, vagy csak ezentul leszünk arra méltókká, nem mi dönthetjük el. Csak azt az egyet vallhatjuk magunkról minden szerénységgel, hogy napról-napra világosabban és tisztábban áll előttünk ama nagy feladat, mely reánk a népnevelés terén várakozik, s ezért még segélyző, jótékony egyesületeink körében sem feledkezünk meg arról, hogy a nemzeti közérzületet ápoljuk.

Az „Eötvös-alap“ azon magyarországi tanítókat egyesíti, a kik példát akarnak mutatni a népeknek, hogy miként kell egymást kölcsönösen támogatni abban, hogy gyermekeinkből és hazánknak hasznavehető derék polgárokat neveljünk és e mellett a kölcsönös jótékonyaságot is gyakoroljuk.

Az „Eötvös-alap“ nem más, mint főleg ama „nemzeti nevelési egyesületeknek“ másod helyezésére, melyeket nagy Eötvösünk kezdeményezett, de a melyeknek még az időszerint nem lehetett felvirulniok. Mi néptanítók nem engedjük a nagy eszmeink teljes elenyészését s megtettük, a mi szegénységünkön a példaadásra nézve kitaláltuk.

Százakra megy már azon tanítók gyermekeinek száma, a kiket, mint egyetemi-, képezői- ipar és polgáriszkolai jeles tanulókat az Eötvös-alap támogatott, és e mellett százakat segített a tanítók özvegyei és árvái közül is.

A magyarországi tanítók „Eötvös-alapja“ jótéteményeivel a népoktatás ügy munkássait vállásra és nemzetiségre való tekintet nélkül gyámoltja. Tizenhat évi fennállása óta 31875 forintot nyújtott részint ösztöndíjak, részint segély összegek alakjában a hozzá folyamodóknak s ily módon 181 róm. kath., 96 ev. ref. 76 ág. ev., 8 gör. kath., 7 unit. és 63 izr. vallású, összesen tehát 431 tanító család gondjait enyhítette. Áldásos tevékenysége abban is nyilvánult, hogy ezen idő alatt két ízben tekintélyes összegeket gyűjtött az árviz által sújtott vidékek számára, és hogy egyes vidéki tanítók egyetemeken tanul gyermekeinek 2570 frtot juttatott az alap pénztárából irodai segédkezésként: ezenkívül a „Tanítók Orsz. Árvaháza“-nak is öt ízben összesen 1670 frtot nyújtott, a magyarországi tanítók javára pedig 43,040 frtnyi tőkét szerzett.

Azonban bármely szépnek lássék az eredmény, a melyet a magyarországi néptanítók Eötvös-alapja az ideig felmutat, korántsem felülhet meg az még ma ama nagy igényeknek, melyeket a szegény tanítók jeles tanulók gyermekeik irányában jogosan támaszhatnak. Ezenkét százakat kell üres kézzel elbocsátanunk. A szegény özvegyeket és árvákat sem részeshetjük kellő támogatásban; sőt azon szerencsétlen kiérdemült tanítóknak is, kik csak azért

nem részesülhetnek az országos nyugdíj-intézet jótéteményében, mert 1875-ben már 55 éven felül voltak, csak ritkán nyujthatunk alamizsnát.

Egyesületünk feladatai közé tartozik az is, hogy létesítse a fővárosban a „Magyarországi tanítók házáat“, melyben az egyesület rendez tagjainak felsőbb iskolákban, egyetemeken tanuló fiaik részben ingyen, részben pedig mérsékelt díjért szállást kaphassanak, hogy otthon legyen a magyarországi néptanítók fiainak ha a szülei házból, a család köréből idegen emberek között kell élniök, hogy hajlékuk legyen Budapesten az országos jellegű tanítói egyesületeknek, a melyben tanácskozásait megtarthassák.

A nemzetünk évezredes ünnepére való előkészület akarjuk felhasználni annak bebizonyítására, hogy él bennünk, magyar néptanítóknak is, a közérzület, mely országoknak, államoknak szolgál talpkövéül támaszul. A midőn nemzetünk a közel jövőben megtartandó ézredéses ünnepére készül, illőnek sőt kötelességnek tartjuk, hogy a magyar nemzet népoktatási intézetének a munkái is hozzájáruljanak ezen magas ünnepnek a fényéhez, és pedig az által, hogy megvessék ez alkalommal alapját a Magyarországi tanítók házának.

Az „Eötvös“-alap azonban csak az esetben teljesíthető szép feladatát, ha azt a nemzet hű fia kegyes pártfogásukra méltatják s ha akkor, midőn más szent nemzeti célokra áldoznak, egy egy fillért juttatának — a nemzet legszerényebb napszámosságainak perselyébe — az Eötvös alapra is.

Ugyanezért alázatos kérelemmel fordulunk a mélyen tisztelt Szerkesztőség elé: méltóztatni a néptanítók Eötvös-alapját kegyes pártfogásába venni s a nagy közönséget annak hazafias támogatására felhívni — s ha lehetséges — becses lapjában az Eötvös-alap javára gyűjtést is indítani.

Az Eötvös-alapra szánt adományokat Roller Mátás fővárosi polg. isk. igazgatótanár (Nagymező-utca 1. sz. Budapesten) mint az alap pénztárnoka, pontosan nyugtázza fogja. Bizottságunk évi részletes számadatai a m. kir. közoktatásügyi miniszteriumhoz terjesztetnek fel Tóth József kir. tanfelügyelő ur utján, a ki az alap ügyét évenként több ízben személyesen is felülvizsgálja.

Mélyen tisztelt Szerkesztőség! Jól tudjuk, hogy e kérelmünk által nemes gondjainak számát csak öregbítettük és nem is mertük volna ezt még most sem megtenni, ha nem vennők észre, hogy ez idő szerint semmiféle országos gyűjtés sem folyik a sajtóban. E szünetben mi, kik soha sem akartunk más országos gyűjtések folyamata alatt alkalmatlankodni, megkísértjük

TÁRCZA.

A szabadságharc kiáltványaiából.

— Saját levelezésünktől. —

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája

Budapest, nov. 26.

A szabadságharc emlékeinek kiállítása egyre szebb, egyre gazdagabb lesz. Nincs nap, hogy a kiállítás rendezősége ne kapna valami újabb tárgyat, a melylyel vagy az arcképeknek, vagy a csataképeknek, vagy a próklamációknak, vagy a vértanuktól maradt ereklyéknek gyűjteménye szaporodik s épen ezért nem akad látogató, a ki ha naponként is elmegye találna valami újat a mi figyelmét lebilincseli.

A témérdek új tárgy következtében a kiállítás összes termeit ujonnan kellett berendezni s az új berendezés szerinti tárgymutatató is már megjelent. Vaskos füzetté lett már ez a tárgymutatató pedig csak a kiállítás egy részére a nyolc kisebb nagyobb terem falait betöltő képgyűjteményre vonatkozik. Az ereklyék gyűjteményének ezer, meg ezer aprósága, a különböző fegyverek, a rendkívül gazdag pecsétygyűjtemény s a témérdek próklamáció nincsenek felvéve a katalogusból.

A próklamációk kiállításának alapos megbeszélésére napok kellene. Az újabb kiállítást

tott próklamációkból kiírok néhány érdekesebb pontot.

Érdekes csatarészlet leírásokat fedeztem fel néhány kiáltványban. Így például a „Felső Tiszai hadseregünk győzött, Schlick verve“ a felirati próklamációban 1849. január 23-ikéről a honvédelmi bizottmány Szemere Bertalan országos biztos következőleg hangzó harctéri tudósítását közli:

Schlick részint Talyán, részint Liszánánál tört elő.

Emitt Liszánánál feltartóztatta seregünk.

Simott Tarcalon tul pedig megszalasztotta — és ha a köd nem gátolja, nagy része elfogott volna. — Sok halottjai, sebesültjei maradtak — és sok elhánt fegyvert kaptunk. Egy huszár, Takács István, egy őrnagyot levágott egy kapitányt elfogott.

Jellemző az, hogy az ellenség tisztjei kardokra fehér zsebkendőt tűzven éljen a magyar kiáltással közeledtek. A mieink viszonztak. Oly közel jöttek egymáshoz, hogy kezét szorították.

Egy huszár, Péterfi, lováról leszált. Az ellen közül egy kapitány lovára felült. Ekkor azonban álnokul az ellen támadást parancsolt. De a mieink lőttek — a huszárok vágtak — és így a vitézül visszavert ellenség megfutamodott.

Az álnokság meglelte bérét. — Az áruló család őrnagy vágatott le — a lóra kapott ka-

pitány fogatott el — alóla a ló kilövetvén. — Mi becstelenségekhez nyul az ellen!

Egy másik próklamációban Szemere Bertalan január 24-ikéről a következőket jelenti Tokajból:

Két rendbeli tudósításhoz, a tegnapi és tegnapi előtti diadalról, csak azon örvendetest adhatom pótlékul, hogy a harmadik napot, és harmadik diadalmunkat nem várta be az ellen hanem tegnap éjjel Schlick le — és megverve elszökött.

Nem evett nem ivott, nem pihent serege, s egy folyóban Kérig futott Abauj megyébe. Késő éjjel futott át Talyán, Szántón, dobszórajn nélkül, nem háborgatva kevélyen az előljárókat, mint másszor, szóval, mint szökőhöz illik — Serege kedvtelen, levert, 40 szekér vitte sebesültjeit.

A mi hadunk tüstént követte ma, s Szántón, Talyán, s Golopon hál. Magam maradtam itt a témérdek éllemi, szállítványi és sok hullongó emberek miatt. Történtek nevezetes esetek is. A huszárok tegnapelőtt rohantak a félködbe, és hirtelen körülveszik Schlicket, és táborukat. Schlick hüvelyébe dugja kardját „éljenek a magyarok“ kiáltja üdvözi a huszárokat, s a huszáruhába öltözött, a huszárok, becsületel lelkükkel, a magyar hangra és ruhára meghökentek, meg szelidültek. Mig a barátkozás folyt, jött a vasas csa-

a könyörgést s esedezésünk meghallgatását bizalomteljesen remélvén, maradtunk a mélyentisztelt Szerkesztőségnek Budapest, 1891. november 15-én. alázasatos szolgálói:

az „Eötvös-alap“ gyűjtő központi bizottság nevében
Lakits Vendel, Péterfy Sándor,
titkár. elnök.

Helyi és vegyes hírek.

— **Községi közgyűlések.** December hó első napján képviselő testületünk a fogyasztási bérlet tárgyában rendkívüli közgyűlést tart, mert községünk fogyasztási bérlete jövő hó 2-án fog Szegeden árverés után haszonbérbe adni. A december havi rendes közgyűlés pedig 3-án tartatik meg, melynek több érdekes tárgyai között a vármegye székhelyének kérdése is bent foglalattik.

— **Az állami végrehajtó** nagyon kedves vendége lehet községünknek. Erre valtt az adó jegyző és mint értesülünk — a főszolgabírószág azon kérelme, melyben arra kéri a szegedi p. ügy igazgatóságát, hogy kegyeskedjen azon rendeletét vissza vonni, melyben Nemcsics urat e hó végén Szegedre vissza szolította és kéri, hogy e kedves vendégünket hagyja ujévig nálunk.

— **Fegyelmi kérvények.** Lavicska Pál jegyző ellen ugyan csak törnek mostanában és ha nem volnának hivatalos pontosságáról meggyőződve, bizony agodnánk miatta. Fegyelmi vizsgálatot kértek ellene a Sohönfeld testvérek cég, mert közülök 2 tagot nem tett virilistákká. Korom Gáspár és társai pedig az okon, mert a Kovács Imre helyét Zsótér Mihály által önhatalmulag töltötte be.

— **Algyő és a megyeszékhely.** Algyő község képviselőtestülete t. hó 26-án tartott közgyűlésén a vármegye székhelyének Szentéről Szegedre való áthelyezésének kérelmezését egyhangulag elhatározta és Novák József a kerület orsz. képviselőjét felkérte, hogy a község ebeli ohajának illetékes helyen érvényt szerezzen.

— **Szegvár község** f. hó 24-én választotta meg a leköszönt iskolaszék tagjait. Beválasztottat 22 tag, melyek csekély kivétellel a régiek.

— **Csany község** képviselőtestülete f. hó 21-iki közgyűlésén tárgyalta Tápé község ismeretes körlevelét, mely alkalommal azt egyhangulag elfogadta s elhatározta, hogy a megye székhelyének Szentéről Szegedre leendő áthelyezését a kormánytól kérelmezni fogja. Ugyanígy határozott f. hó 19-én Doroma is és a

pat, és Schlik, a ravasz, megszabadult. Egy segéd tiszt volt a huszárokkal azt Schlik meg is csókolta, de a csók vizsgálat alá vétetik.

A tegnap előtti cselet megíram, melynek hősét, a csalárd őrnagyot, Takács István levágta.

Tegnap pedig Kisfaludon hasonló történt. Egy századunk félig véletlen egy ágyu-telepre ment, bukkant, és egy osztály ellenre. — Az ellen parancsnok „lábhoz“ parancsolt. Megadta magát. Baráti szót emlegetett, kapitányunkkal kezét fogott. Következett volna a lefegyverzés. De hirtelen támadást parancsolt az ellen a mieink elvesztették a becses foglalatást. A vigyázatlan és hiszekeny kapitány alkalmasint áldozatul esik. — Ez is vizsgálatni fog.

A magyar még mindig nem bir lenni sem ravasz, sem álnok, sem nagylelkűtlen.

Nem érdektelen az a poroklamáció sem, a melyben Kossuth a fehérmegyeiket a következőleg buzdítja honvédek állítására.

A haza bizonyos megmentése végett 30,000 főnyi magyar tartalék seregére van még szükségünk. Ezt önkényesekből akarom kiállítani, és ügyes tábornoktól segítve magam személyesen vezérelni.

Szolgálati kötelezettsége e tartalék seregnek addig lesz csak, még a muszkákat hazánk földjéről ki nem kergetjük. Minden ember husz forint foglalatot kap, ruházatja, díja, ellátása — mint a többi hadseregé. Mint mondam vezére, Atyja magam leszek. És hiszek Istenben, e

kérelem benyújtására Novák József orsz. képviselőt kéri fel.

— **Villámlás és dörgés** november végén. Az idei ős különös szeszélyeit nem győzik csodálni még a legöregebb emberek sem, kik alig emlékeznek ehez hasonlóra. Most hőtakaró födi a mezőket, majd erős hideg csigázza az emberiséget, majd ismét tavaszi pomával ragyogó nap melegíti azt fel s jótékony meleg esők zudulnak a növényvilágra. Folyó hó 26-án este pedig olyan villámlás és dörgés volt, mely a legnagyobb nyárnak is becsületére válna. Ha a babonának hitelt adunk, úgy e késői villámlások jelentősége szerint, nagy háborúnak nézünk elébe.

— **Szörnyű halállal** mult ki a napokban Szöke Ferencné szült. Mészáros Zsófina. Csongrádon. Az illető nő, mint tudositónk mondja, áldott állapotban volt s éjjel az órát megigazitandó, felállt egy diván karjára, mely letört alatta s karját az összetörtött fa szilánk átszurta. A súlyos sérülés következtében meghalt, hátrahagyva négy árva.

— **Tűzvész.** A f. hó 26-án este dühöngött „nyári“ zivatar — mint bennünket levelezőnk értesít — nem kevés kárt okozott Tápé községben, ugyan is a villám több helyen lecsapott s az illető épületek tüzet fogtak. Lecsapott a villám a bírónak a községgháza közelében fekvő csürrébe is hol gyékényponyva fonásához szükségeltető 10 ezer kéve válogatott gyékény lett a tűz martalékává. Dacára a nagy esőnek még több ház és melléképület égett el. A kár 30 — 35 ezer forintba rug.

— **Felpofozott halott.** Cs. Palotán egy asszony difteritiszben meghalt s mikor az öreg asszonyok összejöttek kiteríteni, egyikük a ládafiában megtalálta a fehérmük közt az ő dunai és párnáinak oihait s e miatt annyira dühbe jött, hogy felpofozta a halottat a jelen voltak nagy bámulatára.

Az „iparos és kereskedők körének“ választmányja tegnap délután rendkívüli gyűlést tartott. A választmányi tagok teljes számmal megjelenve, Wimmer Károly elnök a gyűlést megnyitván, a választmányi tagok egyrésének azon helytelen eljárása ellen szólal fel, hogy az ő tudta s előzetes megkérdezése nélkül a mult héten gyűlést tartott, s amennyibe az ilyen eljárás félremagyarázásokra adhat alkalmat: annak ismétlése ellen a jövőben tiltakozik. — A gyűlés ez esemény felett sajnálatát fejezvé ki, elnök előterjeszti a gyűlés egyedüli tárgyat, az alapszabályoknak a minister által kivánt módosítását. A már készen előterjesztett módosítást egyhangulag elfogadva a ma délután megtartandó nagygyűlésnek elfogadásra fogja ajánlani.

sereg lesz szabadságunk biztosítója mindennemű vizsály és veszély ellen. Ohajtának látni e seregnél egy pár ezer Fehérmegyei magyart. Számíthat-e? s mennyiben számíthat a nép hü szolgálója, Kossuth Lajos Fehérmegyei népere, hogy őt e vállalatban elősegítik. — Mondják meg ezt a népek nevében, írják össze falunként az önkényteseket, menjenek magok hazaiui példával előre, ne hagyják el az erőfeszítésben kormányzójokat. Hiszek Istenben, ez az utolsó áldozat leszen a szabadságért, melyet — mint az aratást — Isten csak munka után ad. —

Legujjabbán megkapta a kiállítás azt az érdekes kiáltványt, a melyben magyar, francia és német nyelven 1850 február 28-iki kelettel Szalay László és társai a magyar száműzöttek nevében mint a magyar nemzetnek oly fiai, a kik egyedül vannak abban a helyzetben, hogy tökéletes szabadsággal nyilatkozhatnak a világ minden nemzeteinek szive előtt védelmére kellenek a jogtalanul leigázott haza szent ügyének s tiltakoznak az üldözések vagydon elkobzások, számkivetések és kivégzések ellen. — Szalay Lászlón kívül aláírták e tiltakozást Prágay János ezredes, Fornét Károly őrnagy, Hanvassy Imre őrnagy, Radnits Imre százados, T. Wimmer A. G. volt teljhatalmi megbízott a porosz udvarnál és Damburgh Ede Tivadar teljhatalmi megbízott az egyesült amerikai államok kormányánál.

r. lev,

— **A magyar városok népessége.** Nem lesz érdektelen ha közöljük azon 109 magyar város névsorát a lakosságot feltüntető táblázat kapcsán, melyek 10,000-nél több lakost számlálnak. Örvedetes ránk nézve, hogy a legnépesebb városok csaknem kizárólag magyarok s jobqára az alföldön terülnek el. Mindszent az idei népszámlálás szerint népességre a 89-ik helyet foglalja el az országban. A 109 város és község a következő;

A város, község neve	Összes polgári és katonai népesség
Budapest	450.958
Szeged	87.410
Szabadka	73.627
Debrecen	58.956
H.-M.-Vásárhely	56.626
Pozsony	56.048
Kecskemét	49.600
Arad	43.682
Temesvár	43.439
Nagyvárad	40.750
Pécs	35.206
Kolozsvár	34.859
Békés Csaba	34.608
Makó	32.667
Brassó	32.549
Miskolcz	32.288
Kassa	32.203
Szentés	30.797
K.-K.-Félegyháza	30.444
Sopron	29.543
Székesfehérvár	28.942
Czegléd	27.727
Nyíregyháza	27.170
Zombor	26.889
Zenta	25.131
Ujvidék	25.180
Békés	25.093
Nagy Szeben	24.766
Nagy-Körös	24.727
Jászberény	24.594
Szarvas	24.399
Győr	23.956
Mezőtúr	23.762
Eger	23.617
Ujpest	23.521
Nagy-Kikinda	22.923
N.-Becs-kerek	22.370
Verscez	22.122
Hajdu Böszörmény	24.244
Nagy-Kanlza	21.234
Szatmár-németi	21.218
Szolnok	21.098
Csongrád	20.800
Békés-Gyula	20.488
Oroszáza	19.962
Baja	19.733
T.-Sz.-Miklos	18.777
Pancsova	18.276
Karcsag	18.204
Kalocsa	18.183
Szombathely	17.271
K.-K.-Halas	17.144
Ó Becse	16.971
Komárom	16.436
Gyöngyös	16.425
Ó Kanizsa	15.501
Selmec és bélabá.	15.280
M.-Vásárhely	15.265
M.-Sziget	15.210
H. Szoboszló	14.732
Vác	14.665
Hajdu Nánás	14.462
Pápa	14.417
Mohács	14.415
Szegszárd	14.333
Nyitra	13.784
Nagy Károly	13.595
Ungvár	13.447
Kaposvár	13.416
S. A. Ulyhely	13.268
Lugos	13.136
Turkeve	11.092
Apatin	12.826
Nagy Lak	12.805
Veszprém	12.780
M. Kövezsp	12.688
N. Szelonta	12.658
K. Sz. Márton	12.551
Kis Ujszás	12.532
Mező Perény	12.474
Dorozsma	12.413
Duda Földvár	12.368
Nagy Szombat	12.342
Kis K. Majsa	12.227
Dévezánya	12.159
Aboay	12.157
Steyerl. Anina	12.150
So. oksár	12.149
Mindszent	12039
Battonya	12.024
Paks	11.967
Sz. Tamás	11.734
Eperjes	11.330
Érsékujvár	11.304
J.-Árokszállás	11.194
Munkács	11.132
Torda	11.084
Arada	11.080
Topolya	11.000
Endröd	10.898
Gyoma	10.872
Besztercze	10.412
Jász Apáti	10.406
Besztergom	10.350

— **Fegyelmi határozat.** Mihály Pál és egy társa mindszent községi tisztviselők egy fegyelmi ügye nyert a napokban végleges elintéztést. Az ezen fegyelmi ügyben hozott elsőfokú határozatot ugyanis a vármegye fegyelmi választmánya némi részben módosította, mire a módosított határozat, főlebbezés folytán, a belügyminiszterhez került fel. A belügyminisztertől most leérkezett határozat feloldja a fegy választmány határozatát és az alispáni elsőfokú határozatot hagyja jóvá.

— **Megértették!** Az orosz éhínség folytán mindent eikövetnek a hatóságok, hogy a parasztokat az iszákosságtól elrettentsék. A napokban az arjoli (oreli) kormányzóságban a közbirtokossági elnök hosszú beszédben magyarázta a parasztságnak az iszákosság káros voltát s szavait következőleg végezte. „Az iszákosságot nem fogom eltűn. Megértettek engemet?“ „Már hogyan értették volna meg nagyságos uram,“ — válaszoltak a parasztok, s a mint a közbirtokossági elnök el akar távozni, a legöregebb paraszt hozzáteszték s egész együgyűséggel azt kérde tőle: „Hát aztán áldomásul nem ad nagyságod nekünk vagy egy vedró (12½ liter) pálinkát?“

— **Vasárnapi bélyegjegyek.** Belgiumban a posta körül egy újítást hoznak be, az ugynevezett vasárnapi bélyegeket. Az ilyen

bélyeget, ha valaki szombaton levélre ragasztja, az azt jelenti, hogy nem kívánja, miszerint a levél vasárnapon kézbesítették a címzettnek, hanem ráér hétfőn is. Evvel megakarja a kormány tudni, vajjon nem lehetne-e a postának és levélhordóknak is megszerezni a vasárnapi szünnapot. Ha a többség ily bélyegeket használ, be fogják hozni a szünnapot.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést csusz, köszvény, tagszaggatás stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 90 kr., és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak Horgonnyal valódi!

Jó minőségű, fűtésre használható

POROSZ KÖSZÉN

kapható a legjutányosabb árban

Kiss Sándor,

vasutállomás főnöknél
Szentesen.

8491

1891.

Csongrádvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye törvényhatóságánál üresedésben levő s 1300 frt évi fizetéssel és 300 frt lakbérrel javadalmazott *árvaszéki elnöki*, — továbbá a netáni előléptetés folytán üresedésbe jövő s 1000 frt fizetéssel és 300 frt lakbérrel javadalmazott *árvaszéki I-ső ülnöki* esetleg az 1000 frt fizetéssel és 300 frt lakbérrel javadalmazott *II-sod ülnöki*, esetleg a 900 frt fizetéssel és 300 frt lakbérrel javadalmazott *III-ad ülnöki* állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat kik az árvaszéki elnöki állást vagy az esetleg megüresedő ülnöki állások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy az 1883 I. t. cz. által megszabott képzettségüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényeiket *folyó évi december hó 15-ik napjának délutáni 5 órájáig Zsilinszky Mihály főispán ur Ö Máltóságánál nyújtsák be.* —

Szentés, 1891. a November 23-án.

Stammer Sándor.
alispán.

Csusz, köszvény, tagszaggatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyhító szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“

kérendő.

Körrejtély. Érdekes, nélkülözhetetlen játék a hosszú téli estékre. A körrejtély csak akkor valódi, ha a gyári jelvényrel, a Horgonnyal el van látva. — — —

Ezer meg ezer szülő dicséretleg elismerte a híres

Horgony-Köépitőszekrények

nagy nevelési értékét; jobb játék nem létezik a gyermekek és felnőttek számára! Részletesebbet esekről valamint a „Körrejtélyről“ képes árjegyzékünkben találni, melyet minden szülőnek meg kellene rendelni, hogy kellő időben gyermekeik számára igazán alkalmas karácsonyi ajándékot ki-választhatnak és megrendelhetnek. Az árjegyzékek ingyen és bérmentesen küldetnek szét. — Minden köépitőszekrény a „Horgony“ jelvény nélkül közönséges és kiegészítésre nem alkalmas utánzások, ennél fogva mindig

Richter-féle Horgony-köépitőszekrény

kérendő és csak ilyen fogadandó el. — Minden finom játék-szer kereskedésben 35 krtól 5 frtig és feljebb kaphatók.

Richter F Ad és társa, első oszt. magy. csász. és kir. szabad. köépitőszekrénygyár.

Bécs I. Nibelungengasse 4. Olten, Rotterdam, London E. C., New-York 310 Broadway.

Felhívás!! Az összes olvasókhhoz!

Megvagyok bizva, hogy minél előbb pénzt szerezzek 1000 drb a legelegánsabb, rendkívül jól járó másodperccel regulázott és írásbeli jótállással ellátott

Washington — Remontoir órákat

csak a vám, posta költségért, tehát minden áron eladni. 2 frt 75 kr. utánvét mellett bárki megszerezhet magának egy remontoir órát lapos kristály üveggel — machamikus mutató igazítóval, mely kulcs nélkül felhuzható és egy rendkívül finom műarany orálánccal.

Aki tehát egy jó és olcsó remontoir órát akar venni, hihetetlen mesés olcsó áron csak

2 frt 75 kr-ért

az szessen — a mint csak lehet azt megrendelni, addig míg a raktár tart, mert ilyen alkalom csak ritkán kínálkozik.

Megrendelhető alulírott cégnél

v. i. Minden más helybeli cégek által hirdetett csak durva fali órák.

Krach!

Az amerikai vámviszonyok következtében, abba a helyzetbe jutottam, hogy egy

Nagy téli kendő-gyár

összes készletét megvehettem; így tehát abba a helyzetbe jutottam, hogy képes vagyok minden nőnek, egy nagy meleg lepel kendőt a még soha nem létezett olcsó áron

1 frt 40 kr-ért kiszolgáltatni.

E remek nagy kendők minden színben, világos, avagy barna, remek szegélylyel és finom rojtokkal 1½ mtr hosszú és 1½ mtr szélességben kaphatók. Hogy az árut minél előbb pénzzel cserélhessem fel, voltam kénytelen ily mesés olcsó áron áruba bocsájtani.

Utánvét mellett bármely irányban szállítja alábbi cég.

Felül mul minden ujdonságot.

Általános konyha készlet,

mely a párizsi-világ és a bécsi országos gazdasági kiállításán mint a lepraktikusabb, szükségesebb mindeu háztartásnál és nélkülözhetlenebbnek ösmertettet el. Mindenki, ki e konyha szerkezetet látta, akár gyermek, háziasszony földműves, egész a nemesig s tovább minden körben általános tetszést aratott és feltűnést keltett, ugy annyira, hogy midőn e csoda szerkezetéről az első hirdetés megjelent, rengeteg megrendelések érkeztek.

„Hihetetlen és mégis igaz.“

Egy konyha aparátus a következő céloknak felel meg: Egy percz alatt 1 kiló répát, retket burgonyát tormát, vereshagymát, ugorkát, gyümölcsöt szóval mindent ami hámozható és felvágható ohaj szerint vékonyabb, vagy vastagabb szeletekben vágható.

Két percz alatt vajot és tejsűrűt lehet előállítani és félpercz alatt habot, sautól stb. stb. készíteni. Továbbá ez mikroszkopnak is használható mert 400-szorosan nagyít minden tárgyat és így rendkívül alkalmas, az ételek és italok megvizsgálására.

Egy ilyen szerkezet tartós ércből soha nem romló rugákkal csak 150 frt-ért kapható addig míg a raktárban tart.

Minden árúkat utánvétel mellett megrendelhetők
S. ALTMANN, szétküldési telepéről.

Bécs, I., Dominikanerbastei 23.

4—100